СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII. Ч. 51. Джерзі Сити, Н. Дж., субота, 2-го березня 1940. No. 51. Jersey City, N. J., Saturday, March 2, 1940. VOL. XLVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЖИДИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ АНГЛІЇ

НЮ ЙОРК. — Не звертаючи уваги на те, що демократична Англія бореться з деспотизмом і диктатурою, американські жиди-сіоністи почали організувати по всіх місцях протести проти Англії за те, що вона обмежила жидам право набувати в Палестині землю і там поселятись. Їх Палестинський Комітет видав заяву, в якій говориться, що, не звертаючи уваги на симпатію жидів до аліянтів, жиди будуть „опиратись до найдальших границь, коли британський уряд захоче спинити створення жидівської держави". Головною темою в тих протестах буде саме те, що Англія, яка тепер занята, щоб впровадити моральність у міжнародних зносинах, повинна сама ту моральність заховувати, коли йде про жидів і зобовязання супроти них.

ГУВЕР ЗАКЛИКАЄ ДО ПОМОГИ ПОЛЯКАМ.

ВАШИНГТОН. — Зізнаючи перед конгресовим комітетом заграничних справ, бувший президент Гувер сказав, що Америка повинна зібрати коло 20 міліонів долярів для голодуючих поляків у центральній Польщі. В тій Польщі, що тепер під німецьким правлінням носить назву „генерального губернаторства", мешкало звичайно коло 14 міліонів людей. Половина з тих людей тепер знайшлась у катастрофальному положенні. Щоб їх урятувати треба 50 міліонів долярів помочи. 20 міліонів з того повинна, на його думку, зложити Америка. Коли запитали Гувера, чи він хотів би взяти на себе провід збіркової акції на ту ціль, він відповів, що ні.

ГУБЕРНАТОР ЛІМЕН ВІДКИДАЄ ПЛЯН БУДЖЕТУ.

ОЛБАНІ. — Губернатор Лімен не лише що відкинув новий плян буджету републиканської більшости в леґіслятурі, але назвав той плян глупим, нечесним і підступним. Той плян закінчувався в тому, що робив певні зміни в буджеті Лімена, який хотів підвищити податки в стейті, щоби покрити недобір 15 міліонів долярів. Републиканські асемблімени станули на становищі, що нових податків не можна накладати і недобір треба обтяти у видатках, або треба роздобути гроші в інший спосіб. Той „інший спосіб" тепер губернатор відкинув з обуренням.

АМЕРИКАНСЬКІ ЦЕРКВИ ЗА МИР.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Представники 23 церковних організацій зібрались у Філядельфії і рішили апелювати до уряду, щоб він далі робив заходи в цїли замирення Европи. Тепер є певні основи думати, що таке замирення можливе, говорили делеґати. Бо коли до замирення не прийде, то прийде до знищення цивілізації в Европі.

ЖЕРТВИ ВІЙНИ.

НЮ ЙОРК. — „Ню Йорк Таймс" подає підсумки жертв війни за час першого півріччя її існування. Всі жертви у людях, виключаючи жертви Польщі, виносять від 180,000 до 400,000. Польські жертви невідомі, але вони мусять бути величезні; німці кажуть, що вони взяли лише полонених 700,000. Найбільше жертв дотепер було на морях. За той час затоплено коло 400 кораблів з тонажем коло 1,400,000. В тім аліянти і невтральні втратили 379 кораблів.

РУМУНІЯ НЕ ПІДДАЄТЬСЯ НІМЦЯМ.

НЮ ЙОРК. — Прибулий до Америки румунський посол Раду Ірімеску сказав журналістам, що хоч Німеччина дуже натискає на Румунію, щоб дістати монополь на експорт румунських продуктів, то це їй не вдається. Румунія трактує всі держави нарівні, бо вона є і хоче бути невтральною.

ВИЛИВ РІКИ САКРАМЕНТО.

САН ФРАНСІСКО. — Ріка Сакраменто виступила з берегів і залила кілька містечок, позбавляючи кого 800 родин захисту. Крім того вона загрожує долішньому бігові і цілій долині, в якій живе коло 5,000 осіб. Ті люди вже втекли зо своїх домів.

НІМЦІ КОНКУРУЮТЬ З АМЕРИКАНЦЯМИ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО. — Не звертаючи уваги на війну, німці конкурують промислово з американцями в Бразилії і навіть хочуть там промислово стануги сильною ногою. Бразилійський уряд задумав побудувати велику фабрику зброї. Американські компанії зробили свою пропозицію на будову. Але бразилійський уряд відкинув ту пропозицію. Після того зголосились німці і хочуть будувати на тих умовах, які ставить уряд, а на які не могли погодитись американці.

ЛІВІ НЕ ПІДДАЮТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Хоч в останніх часах усюди „вичищують" комуністів, то проте не всюди це їм удається. Ліві елементи на останнім масовім мітинґу захопили знов провід у стейтовій Американській Партії Праці.

ЛЯМОНТ ПІДДЕРЖУЄ ГОЛА.

НЮ ЙОРК. — Томас Лямонт, відомий фінансіст і спільник Морґана, заявив, що хоч він довгих літ є активним републиканцем, то проте він є за те, щоб вдержалася митна політика Кордела Гола, що прямує до вільної міжнародної виміни товарів. Це одинокий промінь надії для цілого світу, говорив Лямонт, і закликав інших републиканців, щоб не поборювали цеї політики.

„НАЙКРАЩІ АКТОРИ".

ГАЛИВУД. — Академія фільмового мистецтва нагородила як „найкращих акторів" на 1939 рік Роберта Доната, за його головну ролю в „Гуд Бай, Мр. Чипс", а Вівієну Лі за ролю Скарлет у „Ган винд ди винд".

ДИВНІ ЗВИЧАЇ ПЕРЕСТУПНОГО РОКУ

Дня 29. лютого заряд міста Аврора, в стейті Ілиной, перебрали в свої руки молоді жінки, згідно зо старим звичаєм того міста, що практикується в той день кожного переступного року.

У міському уряді, пожарнім і поліційнім департаменті, у бизнесових домах і вязниці правили жінки. Панна Одрі Кесел, „посадниця", дала приказ: „Приведіть тих кавалерів!" Поліцайки кинулися по вулицях, крамницях і фабриках за нежонатими людьми. Приведених на суд засуджувано на кару, яку треба було платити панчохами, цукорками, квітами, тощо.

„Правління спідниці" скінчилося вечором.

„БУ" ОБРАЖАЄ ПОЛІЦАЯ

До поліційного суду в Минеаполісі, Мінесота, привів поліцай 23-літнього студента місцевого стейтового університету і подав, що він його арештував за те, що цей вискочив нагло зпоза нього й крикнув до поліцая: „бу!"

Поліцай не мав проти арештованого ніякого іншого закиду, але суддя засудив його на пять долярів кари, бо, мовляв, якби так кожний громадянин уважав себе управненим говорити поліцаєві „бу", то ніхто не шанував би закону.

ПОСТРІЛЕНА ПОЛІЦАЄМ ЧЕРЕЗ РЕЛІҐІЙНУ СВАРКУ

Нюйорська поліція, розсліджуючи, чому поліцай Макс Бернстейн безпосередньо самий покликав шпитальний амбулянс для своєї жінки, а не зробив по закону через поліційну стацію, переконалася, що жінка поліцая мала постріл кулею з поліційного револьвера в плечі й щоку.

Поліцай оповів, що його в ночі розбудив сморід ґазу та що він застав жінку в кухні при відкритих ґазових курках. Він заставив її закрити курки і вернувся до ліжка. В кілька хвилин пізніше він почув вистріл.

Його жінка оповідала, що вона й чоловік довго сварилися за релігійні справи. Підчас сварки вона пішла до кухні. Нагло, так вона говорила, почула гук і пекучий біль у плечі. Вона заявила поліційному судові, що не підносить проти чоловіка ніякої жалоби й вийшла з суду разом з ним.

БІЛЬШІ ШКІЛЬНІ ОКРУГИ В САСКАЧЕВАНІ

В саскачеванській леґіслятурі представлено звіт комісії Мартина, яка від довшого часу розсліджувала справу реформи шкільництва в провінції. Комісія Мартина радить на початку запровадити на пробу бодай три більші шкільні дистрикти, по одному в полудневій і центрально-західній частині провінції, а один коло Ніпавин. Ця проба тревала би пять літ, а після того можна рішити, чи запровадити такі округи в цілій провінції.

У звіті комісії Мартина пропонується законодавство, що забезпечило б мінімальну платню для вчителів.

СМЕРТЬ БЕЗРОБІТНОГО

56-літній робітник без роботи, Іван Стахович, згинув на місці, коли впав або кинувся з Вилиємсбурського мосту в Брукліні й упав на вулицю недалеко від свого мешкання.

ЗДУРИВ ГРАБІЖНИКА

До гаражу Айсика Смита в Бостоні зайшов грабіжник і приказав власникові відкрити йому огнетревалу касу.

„Чоловіче, „каже власник, „я тут чужа людина. Я лише жду на приятеля".

Здивований грабіжник вийшов з гаражу.

НЕБУВАЛА ПОСПІШНА РОБОТА ДЛЯ ФАБРИКИ

До одної фабрики цинкових виробів у Мартинс Фері, Огайо, пребігла зажурена жінка й просила дати собі негайно кількох робітників, бо її 2-літня дитина засунула голову в цинковий баняк і не може її з нього виняти. Заряд вислав своїх механіків і ці прорізали цинковий баняк та визволили дитину.

ЗМЕНШИЛАСЯ ІМІҐРАЦІЯ ДО КАНАДИ

В 1939 році прибуло до Канади 16,994 іміґрантів. У 1939 році Канада впустила 17,244 осіб.

З Британських Островів прибуло 3,544, зо Злучених Держав 5,649. З північно-европейських країв прибуло 7,957, в інших країн 5,844.

ПАДАЮЧЕ ДЕРЕВО ВБИЛО ФАРМЕРА

48-літній Павло Василюк у Вильна, Алта., зрізував велике дерево так нещасливо, що воно придавило його на смерть.

ВЕЛЕС І ПОЛЯКИ

ПАРИЖ. — Ще не рішено, чи американський підсекретар стану Велес прийме на авдієнції представників польського уряду. Але певно говоритиме з А. Бідлем, американським амбасадором при новім польськім уряді.

ІНДІЯНИ В НУЖДІ

Індіяни племени Гопі, що живуть на індіянській резервації коло Кімс Каньон в Арізоні, не мають чим кормити своїх стад худоби, бо небувала посуха, що навістила їх околицю минулого літа, випалила пашу. Багато індіян мусіли побиватися за „реліф". Індіяни постановили викупити від членів племени всі неплідні вівці й кози на кошт племени й ужити їх на прокормлення незаможних. Зменшуючи число пасучоїся худоби, індіяни сподіваються теж поправити землю.

ЩЕ ВОЮЮТЬ, ЯК У ГРОМАДЯНСЬКІЙ ВІЙНІ

Заходи федерального уряду звести в один табор окремі табори для ветеранів громадянської війни знову скінчилися невдачею, хоча цих ветеранів є лише маленька жменька.

Як пояснив один ветеран, що воював по боці конфедерації, кожна сторона любить говорити лише про своїх героїв.

СКІЛЬКИ ВИДОБУТО ВУГЛЯ В КАНАДІ В 1939 Р.

Домініяльне статистичне бюро оповістило, що в 1939 році видобуто в Канаді 15,460,897 тон вугля, 1,200,000 тон більше як у 1938 році. До Канади спроваджено чужого вугля 13,884,816 тон.

РЕКЕТІРСТВО В ЮНІЯХ.

НЮ ЙОРК. — Під наглядом окружного прокуратора Томаса Дюія арештовано двох урядників юнії „робітників, що служать по будинках" під замітом рекетірства. Тими урядниками є два брати Люїс і Іси Шварц.

НА МИСЛИВСЬКІЙ ВИСТАВІ.

На недавній виставі спортсменів у Ню Йорку пані Джун Гара, різьбарка, пописувалася зо своїм освоєним лосем, котрого вона вживає як моделю при різьбленні.

ОТВЕРТЕ ПИСЬМО УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ ДО ВЕЛЕСА

РИМ. — Юнайтед Прес подає, що Евген Онацький, голова римського бюра Українських Націоналістів, вислав отвертого листа до Самнера Велеса, спеціяльного висланника президента Рузвелта до Европи, в якому представив українські домагання. В письмі звертається увагу Злучених Держав на те, щоб вони, якщо захочуть взяти участь у привернені Европі миру, памятали на національні змагання 45 міліонів українців. Онацький передав Велесові, що українці є занепокоєні обіцянками аліянтів у справі відбудови давньої Польщі, бо не бажають, щоби повторилася давня трагедія, себто, щоб українці знову опинилися в границях Польщі, як це сталося по першій світовій війні. В письмі ще зазначено, що українці, які є під Советами, домагаються незалежної України.

ВИСОКІ ШКОЛИ У ЛЬВОВІ.

ПАРИЖ. — „Українське Слово" подає за чужими джерелами такі інформації про шкільництво у Львові: Є там тепер 5 високих шкіл. Університет, техніка, медичний інститут, ветеринарійний інститут і інститут совєтської торговлі. Цей останній це давня академія заграничної торговлі, на чолі якої стоїть Серґієнко. Справу шкільництва полагодила окрема совєтська комісія, наслана з Москви. Університет приняв 1,020 студентів, а техніка 728. Між студентами є багато українців і жидів. Новоотворені катедри марксизму і ленізму є обсаджені професорами з Харкова. Виклади відбуваються двома мовами: польською й українською.

І ТУТ „АДМІНІСТРАЦІЙНІ ОГЛЯДИ", ЯК У ДАВНІЙ ПОЛЬЩІ.

МОСКВА. — Міста Берестя Литовське і Пинськ відходять враз з приналежними областями, для яких вони є осередком, до Білоруської Совєтської Соціялістичної Републики. Також виходить з московського розпорядку про новий адміністраційний поділ Західної України. Згідно з тим поділом, існують тепер у Західній Україні шість адміністраційних округ з центрами у Львові, Дрогобичі, Терпополі, Станиславові, Луцьку і Рівнім.

ВИБОРИ ДО ВЕРХОВОГО СОВЄТУ.

МОСКВА. — Президія Верховного Совєту СССР назначила день 24. березня на вибори до Верхового Совєту СССР, в округах Волині, Дрогобича, Львова, Рівного, Станиславова і Тернополя. В тому дні будуть переведені також вибори депутатів до УРСР.

ВИАРЕШТУВАЛИ МІСЬКУ РАДУ.

ПАРИЖ. — З відомостей, які привозять польські втікачі, виходить, що совєтська влада заарештувала членів міської ради у Львові, а президента міста, Островского, засудила на 12 років тюрми. Арешти відбулися зараз по занятті міста совєтськими військами.

НЕМА ПОЛЬСЬКОГО ЛЕҐІОНУ В ФІНЛЯНДІЇ.

ЛОНДОН. — Не вийшло нічого з того, що писалося про висилку польського леґіону для допомоги фінам у їхній боротьбі з Совєтами. Кажуть, що сама Фінляндія спротивилась такій висилці, боячися, щоб за це не поґнівалась на неї Німеччина.

ПОЛЬСЬКО-ЧЕСЬКЕ ЗБЛИЖЕННЯ.

ПАРИЖ. — Новий польський уряд годиться визнати формально Чеський Народній Комітет як чеський уряд на еміґрації і вислати до нього свого представника. Це має бути формальне заначатковання „чесько-польської антанти".

НЕ МАЮТЬ МИРОВОГО ПЛЯНУ.

БЕРЛІН. — Таке заявляє німецька преса про німецький уряд. Каже, що те, що давніше пропонував Гітлер, тепер неважне. А те, що подає англійська преса про мирові пропозиції Німеччини, є тільки виливом англійської фантазії.

КРИТИЧНИЙ ВОЄННИЙ МОМЕНТ.

ГЕЛЬСІНКІ. — З усіх бойових фронтів доносять, що Совєти наступають з іще більшою завзятістю, ніж досі. Кожного дня гинуть тисячі, але це не має для них ніякого значіння. З цього видно, що вони нагромадили на задах нові великі резерви.

СТОЯТЬ ПРИ СВОЇМ.

ЛОНДОН. — З самого міністерства заграничних справ подають, що Німеччина має „мирове предложення" і передає його тайно до відома Англії через німецьке посольство в Дублині. У тім плані має бути точка за відбудову Польщі з доступом до моря і відбудову чеської держави.

ЩАСЛИВИЙ БЕРЕЗЕНЬ.

ПАРИЖ. — У Франції далі привязують багато ваги до місяця березня, раз-у-раз нагадуючи, що це є „щасливий" місяць для Гітлера. В березні 1936 р. він заняв Надренію, в березні 1938 р. заняв Австрію, а в березні 1939 р. розвалив Чехословаччину. Тепер думають, що він виступить у березні з мировою пропозицією.

ВИКИНУЛИ З СЕНАТУ КОМУНІСТА.

ПАРИЖ. — Французький сенат ухвалив позбавити сенаторського крісла Марселя Кашена, відомого довголітнього провідника комуністів. Проти цього було всього два голоси.

УСУНУЛИ ПАТЬОМКИНА.

МОСКВА. — Несподівано звільнено з уряду В. П. Патьомкина, заступника комісаря заграничних справ, що досі відгравав важну ролю в дипльоматичній службі, а тепер заняв непомітне місце комісаря освіти.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з суботи (з анґлійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$.745
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК ТРІВОГА, ТО ДО БОГА

Кілька днів тому принесли депеші з Румунії обширніші донесення про заходи румунського уряду до заспокоєння домагань українського населення під румунською окупацією. Говорилося в них про домагання заведення українських шкіл, захорони для української православної церкви, збільшення репрезентації в законодатних тілах Румунії й таке інше.

Донесення подавало при тому історичне тло для розвою справи, при чому видно було бажання інспірантів донесення викликати в читачів упередження проти українців.

Сюди зачислити треба передовсім уступ про те, що, мовляв, українці в Румунії до недавна вірили в поміч Гітлера для Карпатської України; мовляв, вони тепер розчарувалися ним до того, що його називають зрадником.

Сюди треба зачислити теж натяк на заграничну небезпеку для Румунії, а саме з боку большевицької пропаґанди, яку, мовляв, советський уряд ширить, уставивши на границі Румунії самі українські війська. Це виглядає немовби на виправдання румунської політики: мовляв, як нам не уступати українцям, коли ними послугується така велика держава, як Росія.

Взяті разом ці два уступи про вживання української проблеми Гітлером, очевидно для розбиття Чехословаччини, та вживання її Сталіном, очевидно для розбиття Румунії, роблять з України якусь чужу руку для витягання каштанів з вогню. Серед такого зображення української проблеми заникає справжня суть справи, якою не може бути ніщо інше, як власне воля самого українського народу.

Коли це зображення української справи припасувати до донесення про румунські заходи заглаїти домагання українського населення, то з того можемо зробити хіба один висновок, а саме, що всі ці заходи румунського уряду, так широко розголошувані, не мають ніякої щирої основи в намірах румунського уряду. Вони показують, що румунський уряд одною рукою нібито підписує якісь дрібні уступства, але рівночасно другою рукою підпускає пропаґанду, що, мовляв, українці непевний нарід, покладаються на якісь заграничні сили, даються вживати до міждержавних інтриґ. Того роду зображення очевидно виглядає як приготування наперед арґументів для майбутнього відкликання тих дрібних уступств, які тепер робиться.

Для потвердження такого здогаду маємо ще крутарський і дволичний характер балканської політики та зовсім з нею зіграний характер теперішнього короля Румунії.

Можемо догадуватися, що він сподівається підійти українців своїми запевненнями згоди. Одначе коли цю згоду робиться в цей спосіб, то ледве чи викличе вона довіря серед українців під румунською окупацією. Румунська пропаґанда може собі говорити вже нині, що українці є за Румунію, але українці будуть справді за Румунію аж тоді, як Румунія буде за Україну.

ВІД МАТЕРИНЩИНИ ДО БАТЬКІВЩИНИ

Український нарід — це майже самі діти селян, сини української землі, діти Неньки, Матери - Страждальниці. Декому з нас не подобається слово „Ненька". Забувають, що українці довгі століття мали тільки її — Неньку.

Тільки політині народи мають — „батьківщину". Анґлійці мають батьківщину. Анґлієць є самопевний, що за ним стоїть його батьківщина. В нього є віра, що його нація — це вибранець у Бога, тому всі інші народи мають її слухати. Чи справедливо, чи ні, чи оправдано, чи ні, це зовсім байдуже. Могутність не зважає на такі питання.

Ця самопевність мужеської сили переходить з одиниці на націю й звідти у скріпленій силі ділає знову на одиницю. Кудиб анґлійська людина не пішла, деб вона не знайшлася — всюди за нею є сяйво її батьківщини.

Старинний Рим — був батьківщиною. З хвилиною, коли його могутність заломилася, щезла батьківщина. — Зате народи, що мали „материнщину", ніколи не щезли з з історії.

Українці мали довгі століття тільки „материнщину" — Неньку Україну. Матерня земля завсіди давала нове життя. Проходили орди, тратували землю кінськими копитами так, що — здавалось — ніколи вже тут трава не виросте, палили, нищили, мордували... Були руїни, котилися лявіни... Але завжди приходило воскресення до нового життя і скріплена Материнщина пішла до Батьківщини, щоб злучитися в одну цілість, щоб перетопити нарід у націю, в один політичний ґраніт, в одну непереможну волю виборoти собі належне місце під сонцем. Зусилля Хмельницького пробитись від Материнщини до Батьківщини не увінчались успіхом. Змагання Мазепи створити з народу націю скінчилась теж прогрою.

Нарід, який зупиняється на поверхні життя, шукає радо за „винними" прогри. Їх легко знайде в особах, умовинах, і то що. Це легке завдання. Одначе таке „вияснення" зовсім не вияснює нам, чому були ці особи такі, а не інші, звідкіль взялись такі, а не інші умовини, чому політична дійсність та історія були проти нас, а не за нас. Зате важко є вглянути у власне нутро й збагнути причини невдач.

Ще важче відкрити тайну своєї долі. А долею нашою було, що ми опинилися „у воротах" Европи, що ми скервавилися, тратили століттями найкращих синів Неньки України не тільки в обороні її, але й в обороні Европи, в боротьбі двох світів, Азії з Европою. В цих крівавих змаганнях ми тратили сам цвіт народу, ядро, з якого мала творитися нація. І коли прийшло до зриву Хмельницького, молода нація не встоялася, а заломилася під важким тиском маси, „черні", тієї бідної голоти, для якої байдуже було, чи буде українська держава, чи ні, щоб тільки не було панів та їх жидівських прислужників. Ядро молодої нації було заслабе, щоб втягнути широкі маси обездолених невільників у націю, щоб з рабів зробити вольних громадян - борців Батьківщини.

Провідна верства була заслаба до велитенського діла. Адже найбільші герої, найбільш пожертвенні одиниці гинули в більшості у війні, відходили передчасно зо сцени, на якій розгривалася велика гра за дальше майбутне нації. — („Нова Рада").

Д-р Ст.

УКРАЇНСЬКІ КАНДИДАТИ

(З Канади).

Дорадча рада суспільно-кредитовців назначила своїм партійним кандидатом на посла до отавського парляменту з округи Веґревил **Антона Глинку** з Едмонтону. Є це одинокий український кандидат на цілу Канаду, що мав би нагоду заступати українців в Отаві у найважнішім часі, то є тоді, коли будуть вестися мирові переговори, бо, як можна сподіватися, других парляментарних виборів у Канаді не буде аж до заключення миру. Хоч п. Глинка значно уступає як щодо віку, освіти й парляментарного досвіду п. М. Лучковичеві (він має всього 30 років), одначе ліпше мати й такого свого представника в Отаві під таку важну хвилю, як жадного. На щастя, чи нещастя, українців, партія сісіефників назначила своїм кандидатом на посла до Отави, на місце зрезиґнувавшого М. Лучковича, француза Бутіліє. Тим чином зо сторни Сісіеф не буде мати п. Глинка поважного суперника між українськими виборцями, бо всетаки навіть українці сісіефники будуть воліти голосувати на п. Глинку, як француза. Одиноким поважним суперником п. Глинки буде д-р Арчер, ліберальний кандидат на посла до Отави, бо українські комуністи покищо не поставили свого кандидата. Тому мабуть усі українці веґревильської округи попруть п. Глинку, бо іншого виходу нема. І булоб шкода втратити цю одиноку виборчу округу, з якої українці можуть мати представника в Отаві.

Українські кандидати до провінціяльної леґіслятури.

Щодо українських кандидатів на послів до провінціяльної леґіслятури, до котрої вибори відбудуться 21. березня, то їхнє число росте з дня на день, як гриби по дощі. Не добре одначе те, що в одній і тій самій окрузі кандидує по кілька українських кандидатів, бо це може уможливити вибір не-українця навіть в окрузі, де українське населення переважає. Найбільше тих кандидатів є в окрузі Веґревил. **Д-р І. Якиміщак,** хоч ліберал, кандидує як незалежний, бо в Алберті кандидують тепер під тим іменем лібералі, консерватисти і юефейники (Ю. Ф. А.), загалом усі, що бажають повалення теперішнього уряду суспільно-кредитовців. Другим українським кандидатом є **Юрко Войтків,** якого поставили суспільно - кредитовці, третім кандидатом є **Петро Клепарчук,** поставлений сісіефниками, а до них прилучився ще комуніст В. Галіна, що для замилення очей виступає як юніти проґресивний кандидат. Покищо нема ще кандидата анґлійця. В окрузі Вилинґтон кандидує теж 2 українці, тоб-то **Василь Томин,** дотеперішній посол з тої округи, і кандидат суспільно - кредитовців. Сісіефники поставили **Тому Томашевського,** старого албертійського політика і редактора багатьох менших ґазет, що вже перестали виходити. В окрузі Редвотер кандидує дотеперішній посол **Як. М. Попіль,** як кандидат суспільно - кредитовців; крім нього кандидує ще в тій окрузі кілька не-українців.

МУСИТЬ І БУДЕ ІСНУВАТИ

Цей заголовок відноситься, як легко можна догадатись, до того, що мусить і буде існувати — самостійна українська держава. Ось такий є головний зміст статті Омеляна Романенка, поміщеній у паризькому „Українському Слові" (ч. 341), п. з. „У двадцять-друге січня". Стаття звучить ось так:

Був у нас двадцять другий січня 1918 року. Була державна незалежність, була суверенність!

Був теж двацять другий січня 1919 року. Прийшла злука всіх земель. Прийшла соборність!

Захоплена здійсненим ідеалом новонароджена державна нація з молодечим запалом кинулася будувати свою домівку. Перейнята до глибини шляхетної душі своїм щастям, уявляла собі, що її сусіди це вже не вороги. Чейже кожний нарід має право жити власним життям по своїй вподобі!

Та не так думали сусіди... Присяглися за всяку ціну знищити новонароджене життя, спалити в вогні пожарів закладені фундаменти, затопити кровю мрії й надії цілих поколінь. І так чарівний ранок волі миттю перемінився в грізну темряву — привид рабства.

Почався скажений змаг на життя й смерть. Прийшли Крути... Львів... Київ... Базар... Зимовий Похід... Горіли села й міста, падали на побоєвищах герої - неофіти власної державности, лилася кров, освячуючи жагуче бажання волі поневолених. Вкінці затриюмфували наші вороги...

Поміж ряди переможених почала закрадатися зневіра. Почалися всякі „прийдіте, поклонімся"... Та, на щастя, знайшлися такі, що мали відвагу сказти: „Вейна ще незакінчена!" Вони кріпко вірили в свою націю й свої ідеали. І в часі, коли земляки - малодухи згиналися під порогами одних, чи других сусідів, вони продовжували боротьбу. Воскрещали в народі віру. Творили в підземеллі збройну Україну.

Лунали стріли. Вибухали бомби. Кріваві заграви пожеж благовістили прихід нового дня волі. Найкращі з найкращих гинули на шибеницях і під стенками. Платили за всіх земляків дань крови своїй майбутній державі.

І досі платять! І тепер гинуть в імя безсмертного двадцять другого січня!

І хоч одні сусіди почали вже співати солодку пісеньку на нуту словянського братерства, а другі хваляться, що звершили українську соборність — та хоч знайшлись одиниці, що підспівують за одними й хвалять других, то нарід у своїй цілості вміє оцінити як слід сусідські хитрі ходи, розуміє безодню їх підлоти.

Ті, що залишилися назавжди вірними традиції обох двадцять других січнів, заявляють ясно й твердо всім і вся, що ні один із сусідів, тільки самі українці, створять свою незалежність і свою соборність! Навіть тоді, колиб модну сьогодні справедливість не застосовано до українського народу, як це було в недавньому минулому, колиб потоптано його права! Бо українці зубами й пазурами виборюватимуть своє! А сповнені почуттям глибокої несправедливости, вхопляться всіх засобів, щоб досягнути свого! Нехай усі запамятають собі одну правду: доки український нарід буде поневолений, доти точитиметься завзята боротьба за волю України! Доти не буде миру в Европі!

Українська нація молода, здорова й повна живучої сили. Вона змогла видержати тисячелітній змаг із жорстоким і диким духом Азії й Евразії. Її не торкнулася гниль і гіпокризія деґенерації. Вона ніколи не згодиться, щоб над нею перейти до денного порядку.

Українська держава мусить і буде існувати, щоб охоронити 45-міліонову українську націю, та всі малі народи східньої Европи від Каспійського моря аж по Балтик від заливу нігілістичного духа Азії; створити на Сході Европи тривалу рівновагу, і бути там сторожем найвищого людського ідеалу — ідеалу вільної людини.

І коли надійшов уже час, на який чекали українці двадцять років, віримо кріпко, що Україна двадцять другого січня повстане, щоб гідно сповняти своє відвічне післанництво!

Secretary of Commerce Harry L. Hopkins

ГАРІ ГОПКИНС, секретар торговлі в кабінеті през. Рузвелта.

Гр. Климків.

ДОБРА ПОСАДА

(1)

Народний учитель у Львові, Іван Мазар, записав свого сина Северка до ґімназії. Хоч знав, що синок не дуже бистроумний, то всеж таки надіявся, що при Божій помочі і при додатковій помочі тріпачки пролізе на теольоґію і опиниться на якій масній парохії.

Показалося, що до науки не треба було підганяти тріпачкою. Северко з власної охоти пильнував книжки. І не дурний був хлопець. Лиш як на школяря, мав одну велику хибу. Його дуже скоро зачинало тягти до подушки і дуже тячко було відорвати від подушки. Вечорами засипляв над книжкою і через те не доучувався того, що голова завтра повинна би занести до школи. Рано треба було на силу розрухувати його і стягати з ліжка. Через те він дуже часто спізнявся до школи.

Северко мусів так висиплятися і любив довго спати. Мусів, бо з ніг валила його і лежачому не позволяла вставати якась непереможна внутрішня сила. Він засипляв „на пні" і майже ніколи сам не пробудився. Любив спати, бо йому все щось снилося. А все щось таке, що він дуже любив. Він любив ліс. Коли прийшли ферії і Северко поїхав до діда на село, то блудив по лісах. Ходив на гриби, на всякі ягоди. Також любив полювати. Як не було на що, то полював бодай на вивірки і на синиці. Звичайно снився йому ліс. Коли пробудився, то назад заплющував очі, бо хотів, щоби той любий сон снився йому далі.

Притягаюча сила подушки і сни завинили, що Северко неодну клясу мусів повторити, і до шестої зайшов, коли йому вже було двацять років. Щастя, що був іще заслабий до війська, бо як би були заасентирували, то був би пішов на трилітню поневірку.

В шестій клясі професори Северка сказали його батькові, щоби з ним зробив щось, бо з ґімназії він хліба не буде їсти. До шестої з великою бідою пропхали його, далі вже годі!

— Коби бодай з шестої кляси мав добре свідоцтво, то я дав би його до лісової школи, — сказав батько Северка до професорів. — Там приймають з шестою клясою.

Професори відійшли на бік і радили щось. По хвилі господар шестої кляси приступив до старого Мазара і каже:

— Як дасте слово чести, і як Северко дасть слово чести, що доброго свідоцтва з шестої кляси не використає на те, щоби вписатися до семої, то... якось то буде.

При кінці шкільного року Северко дістав свідоцтво скінченої шестої кляси: зо всіх предметів мав „достаточно".

Щоби приняли до лісової школи, треба було мати ще свідоцтво однорічної практики у якогсь лісничого. На щастя Северка, лісничий був таки в його найближчій родині. Северко поїхав на практику до маминого брата. У свого вуйка Северко міг досхочу спати і снити; міг досхочу лазити по лісі з рушницею і без рушниці. По році такої практики пішов до дволітньої лісової школи.

Скінчивши лісову школу, Северко став роззиратися за посадою. Йому треба було якнайскоріше відійти від батька на свій власний хліб, бо він ще тому рік залюбився був, заручився і хотів женитися. Він пильно студіював інсератові сторінки ґазети і раз вичитав таке:

„В лопушинських лісах потрібний молодий лісничий. Оферти з залученими відписами свідоцтв слати до управи дібр. Почта в місці".

— Це було би в сам раз для мене, — погадав Северко. — Коби лиш хто не переймив мене. Поїду сам і перейму всіх тих, що зголосяться почтою. І зараз буду мати відповідь.

Северко заглянув до розкладу їзди. В ту сторону поїзди їхали: рано у семій і десятій, зполудня у четвертій і семій. Вже було полудне. Северко погадав:

— Нині вже запізно. Там треба бути передполуднем. Поїду завтра в семій... гм... це трохи заскоро. Поїду у десятій. Від стації до Лопушина недалеко. За пару шісток хтось завезе мене.

Северко сховав до кишені ґазету з оповісткою і пішов до хати. Родині приказав збудити себе в годині девятій. Також сказав, що поїде, куди поїде і чого поїде. Ляг і зараз уснув.

Северко розплющив очі в годині шестій. Не мало здивувався, коли глянув на годинник, бо ніхто не стягав його на силу з ліжка. Таке ще не бувало, щоби він коли сам пробудився так рано.

— Це мабуть добрий знак, — погадав і схопився. Вийшов з хати хильцем, так, що ніхто цього не бачив, і пішов на залізницю. Приїхав до Лопушина. На стації було кілька фір. Між ними був також фіякер: жид з драntивим візком і старою, сухореброю кобилою. Бачачи, що Северко роззирається, причепився до нього:

— Вельможний пан хочуть їхати куди? Я завезу. Візьму дуже мало. Прошу сідати. Куди їхати?

Щоби жид не заправив багато, гадаючи, що без нього годі буде обійтися, Саверко воркнув:

— Не потребую! По мене прийдуть коні. Не шкодить, що трохи спізнюся.

— Звідки прийдуть? — спитав жид.

— З Лопушина.

— Чиї коні прийдуть?

— Скарбові.

— Чого вам ждати? Поки вони прийдуть, то ви моїм візком уже будете там. Час, то гроші.

— Нащо мені платити, коли поїду задурно.

— Візьму не багато. Лиш одну корону.

Северин відвернувся від жида, кажучи:

— Відчепися!

(Дальше буде).

Ukrainian Weekly

SELECT UKRAINIAN STORIES

I

Shadows of Forgotten Ancestors

By MICHAEL KOTSIUBINSKY

Translated by STEPHEN SHUMEYKO

(6)

It was an uncomfortably hot day. A crown of vapor wreathed Mount Ihritz and all the earth steamed with humidity. From the gloomy Mount Chornohora came thick dark clouds, releasing more showers upon the drenched earth, while now and then the sun would break through, causing everything to shimmer in its rays. It was so hot that Palahna would never have climbed to the summit of the mountain shadowing her home had it not been for the dream she had, which foreboded ill for the cattle. And so she determined to go and see whether anything was amiss among them.

Around her climbing figure white vapors eddied about: it was as if the mountain streams were actually boiling. From down below could be heard the roar of the Cheremosh, as it leaped from rock to rock.

No sooner did she reach the top, however, when from Chornohora a sudden gust of of wind swept past her, causing the trees about her to sway and creak. "I hope it's not a storm," she worried, turning her back to the wind. Her fear was justified. A flash of lightning and a peal of thunder errupted from the heavy bluish-white cloud that appeared over the Chornohora. The wind began to race through the forest, bending the tall spruces to its will, and turning both the highlands and the lowlands into heavy somberness. It was out of question to try to go any further. Palahna sought shelter beneath the tent-like covering of the nearest spruce. All around her the trees swayed and groaned. The sound of the rolling thunder grew ever louder. Forbidding shadows sped over the mountains, obliterating all color, while the distant peaks became lost in the approaching storm. "I hope it doesn't hail also," she thought apprehensively, drawing her short sleeveless jacket closer about her.

About her and overhead the roaring grew louder. No doubt, evil spirits were chopping up ice taken from frozen waters, while lost souls of the departed ones were filling their bags with this ice, and riding the clouds, scattering it over the earth. "All our hayfields will perish beneath the hail, and the poor cattle will low in sorrow because of their hunger," Palahna thought bitterly.

She had hardy finished the thought when a sudden peal of thunder cracked down about her ears. Beneath its succeeding shattering impacts the very mountains seemed to rock. The wind began to shriek as it tore through the forest, and Palahna had to hold on with all her strength to the tree trunk to prevent herself from being blown away. Suddenly in this maelstrom of sound and fury she saw the figure of a man climbing up the steep slope toward her. He was fighting savagely against the wind, his legs swinging crazily like those of crab, his hands seizing hold of rocks and bushes as he pulled himself slowly but steadily upward. Already he was near. The incline became less steep now, and bending double he broke into a run. In a few moments he reached the top. Palahna immediately recognized him. It was Yura, the sorcerer.

"He's probably after me," she thought, frightened; but evidently Yura did not see her.

He took his stand facing the huge storm cloud moving towards him, folded his arms on his chest, and tossing his pale face proudly upwards stared forbiddingly into the cloud. He stood there thus for a moment, while the cloud moved ominously upon him. Suddenly with a powerful movement he flung his hat to the ground. In a flash the wind seized it and whirled it downhill. Then with his long black hair flying behind him, he raised aloft the short staff he was carrying in his hand and hurled a shouted command at the cloud.

"Stop! I won't let you pass!..."

The cloud seemed to pause and consider this for a moment, and then in reply launched a forked flash of lightning at him.

"Oh!" Palahna screamed and flung her arm before her eyes to shut off the sight.

When she looked again Yura was still standing there as before, his curls twisting behind him like a bunch of writhing snakes.

"Aha! So you're like that!" he shouted at the cloud. "In that case I must curse you. I curse you, therefore, thunders and lightnings, storms and tempests. And I order you, o evil clouds, go to the left, into the forests and waters... Go and disperse yourself like the winds... Go and lose yourself, for here you have no power."

But the cloud only shrogged itself indifferently and began to move towards the right, over the hayfields.

"Oh, my!" Palahna clenched her hands in despair. "It will surely ruin all the hay."

But Yura refused to give up. Only his face grew paler and his eyes blacker. When the cloud moved to the right he moved with it, when it moved to the left he did likewise. He kept running after it all the time, fighting against the wind, waving his hands, and threatening it with his staff. Like an agile ox he whirled about, striving to drive the cloud in the direction he wanted it to take, wrestling with it, pushing it... Just a little more, a little from this side... He felt an overpowering might within himself, as he warded off lightning flashes that crackled about him, and invoked all sorts of curses upon the stubborn cloud. The wind had blown open his jacket and was beating against his chest. The cloud roared and crackled, spit lightning at him, blinded him with its driving rain, hovered over his head, ready to pounce upon him; while he, bathed in his own sweat, gasping for breath, struggled with the evil one, hardly conscious any longer of what he was doing, only fearing to lose his now fast-ebbing strength. All that he felt now was his power weakening, his breath leaving him, the wind tearing his shouts to shreds, the rain flooding his eyes, and the cloud overpowering him. With a last supreme effort, however, he raised his staff skywards and shouted:

"Stop!"

And the cloud suddenly stopped. It raised itself in surprise, reared backwards like a horse, rumbled its anger at being bested in this combat, and then — began to plead with him:

"Let me pass. Where else can I go?"

"No, I won't!"

"Let us pass," wailed the lost souls in the cloud, bending low beneath the weight of their bags filled with hail.

"Aha! Now you plead with me!... Nevertheless, I curse you: away with you into the limitless beyond — where the neighing of horses, the lowing of cows, the bleating of sheep, cannot reach, where even the crows cannot fly, where a Christian voice is not heard... There I order you... go..."

(Concluded)

And wonder of wonders — the cloud cowered, humbly turned to the left, and the lost souls emptied their bags over the river, so that the hail showered harmlessly into its waters and upon its banks. A white curtain seemed to descend over the mountains, while something rumbled in the deep valleys. Yura fell to the ground exhausted, breathing heavily.

And when the sun tore through the cloud and the wet grasses once more smiled, Yura saw, as if in a dream, Palahna running towards him. She shone with gladness, like the very sun itself, and solicitously bent over him, asking him:

"Are you all right, Yurchiku?"

"Yes Palahna my dear, yes... Did you see! I drove off the storm..."

And he extended his arms to her...

And thus, Palahna became Yura's mistress.

* * *

With considerable surprise Ivan began to notice that now Palahna dressed with even far more care and ostentation than before; even on ordinary weekdays she wore silk shawls, rich in quality and elaborate in embroidery, brilliant wire woven aprons, and heavy necklaces of silver coins. Sometimes she would occasionally angrily demand. "Be careful, wife, or disappear and not return until late, flushed, disheveled, as if drunk.

"Where have you been so long?" Ivan would occasionally angrilly demand. "Be careful, wife, or else..."

But Palahna only laughed at him.

"Can't I have my fling?... I want to have my fill. We live only but once..."

What is truth is truth, our life is indeed very short — it flares and then dies out, Ivan thought, but still Palahna was going too far. Every day now she drank in the tavern with the socerer Yura, openly kissed and embraced him, and did not even try to hide the fact that she was his mistress. And not for a moment did it occur to her that she was doing anything wrong. After all, she wasn't the first! And where on this earth was there any woman who was true to one man only.

Everyone was already talking about her and Yura, but Ivan remained apathetic to it all. What could he do? A sorcerer was a sorcerer! And so Palahna bloomed while Ivan grew melancholy, thin, and weaker in strength. At times he wondered himself at the change that had come over him. What had happened to him? He was getting weaker every day; his eyes had lost their luster and now were watery and deeply sunken in; his glance was no longer piercing but vague; and life itself seemed to have lost all its taste for him. Even his sheep and cattle no longer brought him contentment and happiness, as they had done before. Had anybody done anything to him? Had anybody cast a spell over him?

And as for Palahna, he felt no grievance towards her. In fact, he did not even feel that he was being wronged by her. And so, when one day he came to blows with Yura over her, it was not because he sought the fight; it was entirely unavoidable. If it had not been for Semen, his closest friend, there probably would have been nothing to it at all.

For encountering Yura in the tavern, Semen, without much ado, struck him across the face.

"Why you lazy loafer," he exclaimed indignantly. "What do you mean by going after Palahna! Haven't you got a wife of your own!"

Ivan fel ashamed that someone else should be fighting his battle. In a flash he leaped towards Yura, pushing Semen aside.

"Yura, go back to your Hafia and leave my Palahna alone!" he cried hotly, brandishing his hatchet threateningly before Yura's face.

"Did you think you could keep her forever?" retorted Yura.

His hatchet also flashed before Ivan's eyes.

"May disease blight you!..."

"Why, you bandit!"

"Take that!"

Ivan landed the first blow with his hatchet, on Yura's forehead. But although the streaming blood blinded him, Yura managed to strike Ivan on the forehead too, so that the latter also became blinded by blood. With blood cascading down their faces and chests the two hacked away at each other with their hatchets. It was a veritable death dance of two gory masks, to the accompaniment of clashing steel and flying sparks. Yura's left arm was suddenly rendered useless when he raised it to ward off a blow that would surely have killed him. But he retaliated with a desperate blow that landing on Ivan's upraised hatched broke it in two. Ivan bent down, awaiting his doom. But Yura, stifling his rage, cast aside his hatchet with a fine gesture, and said:

"I don't fight with a hatchet anyone who is unharmed!"

Then they both clinched.

And it was with the greatest difficulty that both were finally separated.

Well, that was all to it. Ivan washed his wounds in the Cheremosh, bloodying its swiftly flowing waters, and then went among his sheep and there he found his rest and consolation.

The fight, however, did not change the situation. Everything remained as before. Palahna kept on absenting herself from home, and Ivan kept on growing thinner. His skin became dark and drawn tightly over his bones; his eyes sank in even more, and slowly he pined away. He even lost the desire to eat.

"It can't be anything else than a spell cast over me by the sorcerer," Ivan would sometimes think. "He could not kill me by mortal means, so now he is trying to get rid of me by having me wither away."

He went to a fortune teller, but she was of no help: the power of the sorcerer was too much for her.

One day Ivan happened to be passing Yura's home when he heard voices coming from beyond the high planked wall that surrounded the house itself. Involuntarily he paused, and clearly there came to him the sound of Palahna's voice. His throat contracted. It couldn't be her! She wouldn't be so brazen! He found it difficult to breathe.

Pressing his hand tightly against his ponding heart, Ivan listenined intently. No, there was no mistake about it now. Palahna was there. He cast his eye over the stout gate, but there was no knot hole through which he could look in. Stealthily he moved along the wall, looking for the crack in it. Finally he found one, and pressing close he saw Palahna and the sorcerer, Yura, in the courtyard. The latter was holding before Palahna a doll made of mud and with his finger tip he was touching the various parts of it.

"When I drive a peg here," he said ominously, "then his arms and legs will wither. If I drive it here in the stomach, then he won't be able to eat any more..."

"But suppose you were to drive it in the head, then what?" asked Palahna.

"Then he immediately dies."

They must be plotting against his life!

The realization of this swept overwhelmingly over Ivan. A black rage seized him. It would take but a moment for him to leap inside the wall and kill them both. His troubles would then be over. He gripped his hatchet more firmly, tensed his muscles to climb over the fence, and then, most unaccountably, he relaxed. A most enervating weakness and apathy had suddenly embraced his whole body and mind. Why should he kill them? To what gain? It was fated thus, so why struggle against it. Impotently he lowered his hatchet and plodded heavily away. He did not even feel the ground beneath his feet, as he left the pathway and stumbled among the underbrush. Red circles whirled before his eyes, growing wider and wider, until they encompassed the very mountains themselves.

Where he was going, he did not know. He wandered aimlessly, climbing and descending, fording streams, tripping over fallen trees, his legs moving like two automatons. Finally he realized that he was sitting on the bank of the river. The water gurgled and splashed below him as he sat there gazing dumbly into its swiftly flowing current. Some subconscious thought stirred within his stricken mind and he began to look about him with a little more interest. Vaguely he seemed to remember this spot. It had some dim significance for him connected with it. Finally he remembered. Yes, this was the spot where his sweetheart, Marichka, had drowned. The thought of her at once opened his mind to further recollections of her and the past. Again he saw her before him, her wistful face, her graceful figure, remembered her sympathy and kindness, and it seemed to him that he could even hear her voice as she sang:

„Ізгадай мні, мій миленький, два рази на днину,
А я тебе ізгадаю сім раз на годину".

But now all this was gone. Never again will those happy moments return to him... Once it was Marichka... and now it will be him... Already his star was barely holding on to the heavens; any minute it will fall down. For what is life after all? Nothing but a flash in the sky... or like a cherry blossom... fragile... premature... quick to die.

Slowly the sun hid behind the mountains, and chimney smokes rose into the breathless air to mingle with the advancing shadows of the evening.

A bitter anguish filled Ivan's heart. Since Marichka's death he had sought so hard to fill in the yawning gap she had left within his life, and failed so miserably. And now his soul tugged at him to leave this earth, to go into different and far better worlds, where he could have peace and happiness.

And when nightfall came and settlement lights twinkled into life all over the mountainside, Ivan came to the realization that in his struggle with the forces of evil he had been bested, that he had fallen in the struggle...

* * *

Ivan woke up.

"Wake up!" Marichka was shaking him. "Wake up and come with me."

He glanced up at her and wasn't even a bit surprised at seeing her. He only felt glad that she had come back from the dead to him at last.

So he rose to his feet and both of them started off.

In silence they ascended the mountain, and even though it was night Ivan could see her face by the light of the stars. A fence separating the hayfield from the forest appeared before them. Climbing over it they entered the majestically silent domain of the thickly growing spruces.

"Why have you grown so pale? Aren't you well?" Marichka asked him.

"It's from pining for you, my dear..."

It did even occur to him to ask her where they were going. It was enough for him that he was with her.

"Do you remember, Ivan dear, how we used to meet here in this forest, how you played with me, and how I would put my arms around your neck and kiss you?"

"I do, Marichka, and never will I forget..."

Although he plainly saw her by his side, yet he had a queer feeling all the time that this was not Marichka walking by him, but a dryad. And so, remembering the tales of his mother, he was very careful to walk alongside and not behind her, for from the rear he was bound to see that bloody opening in her back through which he would be able to see her heart, stomach, and everything,—an opening which all dryads had. Wherever the path narrowed he pressed close to Marichka, so that he would not get behind her, and in this closeness he felt the warmth of her body.

"For a long time I had in mind to ask you, Ivan, why did you strike me across the face the time when we, as children, first met. That was the time when our folks were fighting, and I hid under the wagon, trembling from the sight of blood. Remember?"

"Yes, Marichka, you fled from me then. I chased you and caught you, and when I did I seized your ribbons and threw them into the river. But you didn't get angry at me. You just gave me a piece of candy. Why?"

"Because I fell in love with you right then and here..."

All the while they kept plunging deeper into the forest. The black spruces kindly stretched their shaggy branches over them, as if in blessing, while dead silence reigned all about them, except down below, from whence could be heard the splashing of a mountain stream.

"Once I wanted to scare you, so I hid myself. I crawled into some underbrush and covering myself with moss lay there very still. You called and called, and searched everywhere. In fact, I think you were ready to cry. And all the while I lay there, nearly choking with laughter that I could hardly hold back, and when you finally found me, what did you do with me?..."

"Ha-ha-ha;"

"You shameless one!..."

She pouted prettily, giving him an arch glance.

"Ha-ha-ha!" Ivan continued laughing.

"Ha-ha-ha!" together they laughed, pressing close to one another.

She recalled to him the various other incidents of their life, the different games they played together, their bathing in cold streams, their jokes and songs, their ardent lovemaking, and their poignant farewell when he left for the downs; all such little incidents that warmed their hearts.

"Why did you stay up in those downs so long, Ivan? What were you doing so long up there? Oh, how I longed for you..."

Ivan wanted to tell her how he had longed for then too, and how a sprite had called to him, imitating Marichka's voice; but somehow he refrained. He felt rather strange. He saw and felt Marichka beside him and yet he knew that Marichka no longer lived, that this was someone else, someone who was leading him deeper and deeper into the forest to lose him there. Nevertheless, he felt happy, listening to her gay laughter and girlish chatter, not in the least afraid of anything, but walking alongside of her lightly, confidently, happily, as he did in the older times.

All his troubles and worries, the fear of death, Palahna and the sorcerer, Yura,—all had disappeared from his consciousness, all had flown away from him, and he felt as if they had never even existed. A carefree youthful spirit once more possessed him as he strode over these wooded mountaintops, so deathly quiet that even the rustle of the trees could not exist but had to speed down into lower lands on the surfaces of tumbling streams.

She continued:

"And I waited so impatiently for you to return from the downs. I longed so much for you. I couldn't eat, nor sing, and the whole world became barren to me. When we were together and loved, even dried oaks blossomed again; but when we separated, why even fresh young shoots withered and died..."

"Don't speak like that, Marichko, do not say that, my love... Now we shall always be together..."

"Always? Ha-ha!..."

Ivan started in alarm, and stopped in his tracks. The dry ominous laughter had ripped savagely across his heart. Alarmed and bewildered, he glanced questioningly at her.

"You are laughing, Marichka?"

"What are you saying, Ivan! I wasn't laughing. It must be your imagination. You have stopped walking? Are you tired? Come on, let's go on a little further. Come on!..."

She was begging him—and so he went on with her, pressing close to her, obsessed now with only one desire—to keep walking this way, not to be left behind, for fear of seeing instead of her dress, instead of her back... But away with such thoughts...

The forest was getting denser all the while. The warm odor of rotting stumps and fallen trunks, of this forest necropolis swept over them. Huge boulders gleamed coldly beneath their slippery covering of moss. Aged spruce roots interlaced along the path, covered with pine cones.

They went further and further, ascending all the while into the cold and uninviting depths of the highland woods.

Finally they reached the downs. Here it was a trifle lighter, as if the spruces had shut off behind them all the blackness of the deep night.

Suddenly Marichka started in alarm and stopped. She cocked her head slightly and listened. Startled, Ivan looked at her searchingly, and saw a look of fright sweep over her. What had happened? But Marichka impatiently stopped his unuttered question, placed her finger on her lips as a sign for him to be still, and then—suddenly disappeared. All happened so swiftly that for a moment Ivan did not even know what had taken place.

What had frightened her? Where had she gone? He stood there for a short while, expecting her to reappear any moment. But when she did not, he called out softly:

"Marichka!..."

Like a frightened bird his voice disappeared into nothingness. Again it became very still.

Ivan became really alarmed now. He wanted to search for Marichka, but he did not know where to look for her, as she had disappeared so suddenly that he had not even seen which way she had gone. And yet there was the danger that she might get lost or fall into some deep ravine. Perhaps it would be a good idea to start a fire going, and help her thus find her way back..

(To be concluded)

Д-р А. Т. Кібзей.

ОЦІНКА ГРАМОТ У. Н. СОЮЗУ

В Америці є багато запомогових організаоцій. Мають їх родовиті американці, має їх і іміграція. Є вони в сербів, у словаків, чехів, поляків. Є вони і в нас, українців.

"National Fraternal Congress of America."

Організація, що гуртує в собі понад 80 запомогових організацій — мала своє чергове засідання в Дітройті, Міш., в серпні 1939 р. Обговорювали вони тут справи запомогових організацій, права, та нові закони щодо запомогових організацій, та при тім видали повні звіти і рапорти.

В звітах тих, що подали повні витяги, є зачислених 80 організацій, що складаються з ріжнисх національностей. Між цими є 24 словянські організації.

Звіти ці цікаві собі ще і тим, що подають число членів кожної організації за 1937 і 1938 рік, їх прибуток, чи то страту, повний маєток дотичної організації, та оцінку її грамоти. І тут для нас саме цікаве.

Поміж 80 організаціями — є одна найсильніша, а то Royal Neighbors of America начисляючи 502,215 членів. Маєток її виносить $64,862,642.27. Але оцінка її грамоти виносить лише 100% — значить, що за їх звітами та Стейтової Контролі, вони не мать більше маєтку на покриття смертности — ані цента — лише те, чого вимагає закон.

Для нас, українців, булоб дуже цікаво знати, як під тим оглядом стоїть У. Н. Союз? І ось вам відповідь.

Переглядаючи звіти з річного засідання головних урядників У. Н. Союзу за 1938 р., ми знаходимо, що в Союзі було з кінцем грудня 1938 р. 32,703 члени. Маєток наш виносив тоді $5,258,380.93. А оцінка грамоти стояла 156.40%.

І це власне, де лижить сила, де є підвалини та сильний фундамент У. Н. Созу. Фінансово ми стоїмо 156.40% сильні. Треба нам лише більше членів.

За тим звітом, ми стоїмо на першім місці між запомоговими організаціями в Америці, щодо оцінки грамоти. А це ще раз говорить про нашу солідність, та про наш маєтковий стан.

В суді.

Переслухуючи обвинуваченого, суддя завдає звичайні вступні питання: жонатий, чи самітний; чи має він маєток і т. п. Обвинувачений, занепокоений цими питаннями, питає свого оборонця:

— Пане адвокате, про що йому йде? Чи має доньку на відданні?

НАБІЖУЧІ ТЕМИ

І ОГОЛОШЕНЬ НЕ ПРИЙМАЮТЬ.

Оногді одному українцеві випала потреба подати до американської преси повідомлення про смерть свого батька. Подав він газеті телефоном усі потрібні дані: імя покійного, день смерти, імена членів родини, дату похорону, далі адресу дому, з котрого буде похорон. На те газета запиталася ще за імення похоронника. Українець каже, що похорон відбудеться не з похоронного заведення, але з дому жалоби та що він не думає подавати похоронника до оголошення. Газета всетаки жадала імени похоронника. І він мусів подати, бо чув, що інакше газета могла не подати оголошення. Українець був обурений, що газета „натягла" його на оголошування бизнесу похоронника.

Коли показалося в газеті його оголошення, українець побачив, що в ньому імени похоронника не було, хоча в деяких подібних оповістках похоронник був поданий. Наш українець зовсім не розумів поступку великої газети: пощо питатися за ймення похоронника, коли його не мається подавати в оголошенні?

Причина такої поведінки для газетяря зовсім ясна: газета питалася за ймення похоронника для референції. Одержавши ймення похоронника, газета зараз спиталася телефоном похоронника, чи це правда, чи він займається похороном і такого й такого чоловіка. Діставши потвердження, вона оголошення помістила. Якби похоронник не потвердив запиту, вона оголошення не містилаб.

ФАЛЬШИВІ ОГОЛОШЕННЯ.

До такої осторожности з оголошеннями заставляє газети досвід. Хоч як це могло би видатися неможливим, а проте це правда, що до газет часто подавали оголошення з фальшивими фактами.

Відноситься це навіть до оголошень про смерть, хоча смерть виглядає такою поважною річчю, що, здавалося, годі з нею жартувати або обманювати. Одначе факт є фактом, що багато людей вживали вісток про смерть для обманств, для пімсти, для глупих жартів.

Здається, не треба аж подавати фактичних прикладів таких випадків. Кожний може собі легко уявити подібний випадок. Неодин може і пригадає собі такі випадки, як наприклад подавання вістки про смерть багатого батька, щоб дістати легким способом позичку.

Через те й газета, щоб забезпечитися перед можливим процесом, розслідкує справу й містить таку вістку аж тоді, як має потвердження.

НЕ ОДНА СМЕРТНА ВІСТКА.

В одній книжці про видавання газет сказано виразно, що американські газети вважають непорушним правилом не подавати оголошень про політичні справи, про суди, про заручини, про шлюби, уродини й похорони, поки не провірять вісток у якийсь спосіб.

Вичислення судових оповісток може не викликати здивування. Кожний може собі уявити, як обманець може почати обман з фальшивої вістки про нібито судовий присуд. І заручини може теж не здивують. Ні вістка про народини: кожний може догадатися, що може наробити така вістка про народини наприклад у неодруженої особи.

Одначе здивувати може вичислення політичних вісток. Одначе американська преса знає факти, що газета дістала вістку телефоном, що нібито походила від політичного кандидата, що, мовляв, він не думає далі кандидувати, коли цей кандидат зовсім не думав резиґнувати.

ТЕЛЕФОН.

Зо сказаного виходить ясно, чому це газети є подвійно осторожні з вістками, поданими телефоном. Чому це газети правдиво таких вісток не подають, хіба що дістануть потвердження їх з іншого боку. Тому то велика американська газета, діставши телефоном оголошення про смерть, запиталася негайно за похоронника.

Коли припустити, що вона зараз до поданого похоронника зателефонувала за потвердженням вістки про смерть, то можна спитатися, як це так, що коли хтось з родини телефонував до газети про смерть члена родини, то газета в це сумнівалася, а коли похоронник на телефоні вістку потвердив, то газета приняла це за правду.

Пояснення в тому, що як хтось телефонує до газети й подає себе за когось, то газета не має можности знати, чи воно справді так, а коли газета закличе похоронне заведення, то вона має майже певність, що це похоронне заведення говорить.

Людині, що цих річей професії преси не знає, вимоги газети можуть видатися глупою канцелярщиною, безпотрібною тяганиною, може навіть секатурою, себто переслідуванням, тоді, як у таких справах мається до діла просто з розумним веденням газетного діла за правилами, диктованими досвідом.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЙОНҐСТАВН, О.

Спільні збори.

Комітет злучених товариств і парохій скликав загальні збори. На зборах було присутніх 60 представників запомогових, політичних, театральних і хоральних організацій, а також обі парохії. Словом, були заступлені всі місцеві українські організації.

Збори перепроваджував предс. Микола Волінчак, при співучасті Осипа Венґжина, рекордового секретаря, і Теодора Фенчича, касієра, які також здавали звіт з діловодства за минулий рік. Підчас зборів усі приявні поводилися взірцево, бо всі бажали з тих зборів винести якнайкраці успіхи. Ухвалено одноголосно відсвяткувати Шевченківське свято і влаштувати один український день в гарнім місцевім парку Айдора.

Дискутовано також одну з найважніших теперішніх наших справ, а саме український національний конгрес. По короткій дискусії ухвалено взяти чинну участь у такому одному українському конгресі в Америці та піддержати його морально і матеріяльно. Коли не буде згоди, а буде розбиття, то тоді наші 38 організацій не будуть брати участи. Голоси забирали: о. Забава, о. Мусійчук, Н. Волінчак, С. Цицик, В. Середницький, С. Заміщак-Платок, С. Ворожбит, Т. Фенчич, І. Павловський, Т. Стахура, пані Періґ, О. Венґжин, С. Мош, І. Кравець, І. Дубас, П. Сенчишак, п. Соломон, С. Фостер, А. Алізон і інші.

Ново вибраний уряд прирік зробити все, що в його силі, щоб виконати як слід ухвали тих зборів і працювати для добра свого народу. Пора нам уже всім порозумітися та не робити того, що було зараз по минулій війні, а що так зле відбилось на наших загально народніх справах.

За уряд Комітету Злучених Товариств м. Йонґставну:
Іван Павловський, предс.; **Григорій Курац**, секр. рек.; **Василь Середницький**, секр. фін.; **Теодор Періґ**, касієр.

УБИВ БРАТА І ВОВКА ОДНОЮ КУЛЕЮ

Френк Бродбент, полюючи на лісового вовка недалеко Торонта, убив не лише вовка, але й брата. Підбігаючи до убитої звірини, він побачив недалеко свого брата, який лежав і стогнав. Куля, яка пробила вовка, трапила також і в брата Бродбента. Поки сусіди прийшли з поміччю, Джан Бродбент був уже мертвий.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

UKRAINIAN TENOR IN RECITAL HERE

Probably the most appreciative audience ever to gather in Cohoes was that which assembled last evening in the auditorium of the Keveny Memorial academy to hear the celebrated Ukrainian operatic tenor, Mychailo Holynsky. The artist brought down the house with his profound and dynamic performance.

Probably his most outstanding number was the aria "Vesti la Giubba," R. Leoncavallo, which brought out the luster of his magnificent voice. In this selection the abilities of the artist were given full play.

His entire program was characterized by a dazzling technical display, breath of conception and an innate musical feeling which distinguished the artist.

Maurice R. Starkey, supervisor of music in the public school accompanied the singer.

The artist now visiting his Ukrainian brothers in the United States has appeared recently in leading cities of Canada. Prior to that he had leading roles in operas presented in Vienna, Kiev, Charkiw, Tiflis, Warsaw and many other European musical centers.

His appearance here last evening was sponsored by the congregation of St. Peters and St. Paul's church.

(Cohoes American, Cohoes, N. Y., Monday Eve., Febr. 26, 1940.)

ЗАНЕПАД РОБІТНИЧОЇ ДИСЦИПЛІНИ В РОСІЇ

Лондонський „Дейлі Телеґраф" повідомляє, що в Лондоні перехоплено советське радіо, яке рішучо осуджує тих робітників, що в „сучасну важку хвилину ослабили дисципліну й тим чинять величезну шкоду промисловості, обороні й соціялістичному будівництву".

Радіо закликає віддавати таких „зрадників" громадянському судові й загрожує великими карами. Тимчасом саботажі все збільшуються.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

✝

УПерт Амбою, Н. Дж., помер 29. лютого 1940. в годині 1. член Братства св. О. Николая, від. 104. У. Н. Союзу,

МАКАР ЛУЦІВ.

Вступив до У. Н. С. 21. лютого 1925. року. Мав при кінці свого життя 63 роки. Походив зо села Мшанець, повіт Старий Самбір, Зах. Україна.

Похорон відбудеться 2. марта 1940. в годині 9. рано зо заведення погребника М. Зилкі. Проситься всіх кревних і членів Бр. св. О. Николая прибути на похорон.

Земля Йому пером!

Гарасим Мисак, секр.

ХОЧЕ ВМЕРТИ.

Пані Беті Гардейкер, що її обвинувачують за вбивство 5-літньої дочки. Вона питається: „Чому мене не посилають на електричне крісло?"

Гарна погода.

— Як вам представляється погода?

— Прекрасна! Моя теща дістала таку хрипку, що й слова не може промовити.

ТАРЗАН І ВОГНІ ТОРУ

(104)

Утікачі рішили напасти на пограничну сторожу торської держави і підступом, або силою, здобути від них живого освоєного слона, потрібного їм для дальшої подорожи. Їм не прийшлось довго на таку сторожу ждати, бо на приказ зо столиці загони зо слонів тепер усюди бушували, маючи на цілі схоплення Дарна і Юкага.

Втікачі нераз завважували ті загони, але робити на них безпосередній напад було неможливим. Тому вони підждали відповідну хвилину. Вони підсунулись під саме укріплення одної передової сторожі і чекали, аж надійде ніч. Серед темноти вони почали видряпуватись через високу загороду і спускатись до середини.

Знайшовшись у середині забудови, вони почали пильно придивлятись до всього і прислухуватись до голосів, що розходились по оселі. В одному місці вони завважили слонів, в іншім місці вешталися люди. Вони почали серед місячної тіни підсуватись до слонів. Та втім доглянули біля слонів одного сторожа.

Юкаг присунувся до Дарна і почав йому вияснювати свій плян. По тім вияснені він почав поволеньки підсуватись усе ближче до сторожа. Він так тихо підсувався, що навіть травка не зашелестіла. Знайшовшись ззаду біля торця, він уже намірився зробити останній напад, коли торець обернувся і побачив напасника.